A°. 1839.

DONDERDAG, DEN

Nº. 79.

3den OCTOBER.

# SURINAAMSCHE COURANT.

## PARAMARIBO.

### Gouvernements Secretarij.

De *Commissie tot Taxatie der Huurwaarde* van de Huizen en Gebouwen aan *Paramaribo* en dezelver omtrek, maakt bij deze bekend, dat zij hare werkzaamheden zal vervolgen op HEDEN den 3den dezer, des voormiddags van *zeven* tot *elf* uren, en zulks wel met Wijk La. C. No. 102.

*Paramaribo, den 3 October 1839.*

De Scriba bij de Commissie voornoemd,

A. P. TIRION.

### Administratieve Politie.

De Procureur Generaal der Kolonie *Suriname*, herinnert hierbij de Eigenaren van Huizen en Erven, ter dezer Stede, om, overeenkomstig de bepalingen, voorgeschreven bij Art. 2 en 9 der Publicatie van 19 | 25 November 1828 (G. B. e. a. Sub No. 17):

1°. *De straat langshuis huizen, TER BREEDTE VAN VIJFTIEN VOETEN, met schuttingen te doen beleggen, en*

2°. *De Trottoirs of Stellages voor hunne huizen en erven, TER BREEDTE VAN TWEE EN EEN HALF VOET, te doen delven en daarover eene brug of zoogenaamde overloop te doen leggen;*

bij kennisgeving wijders, dat op Maandag, den 14den October e. k., en volgende dagen, door eene Algemeene Schouwing, de naleving dier verordeningen nagegaan en, door de daartoe benoemde Ambtenaren, van de zich voordoende overtredingen proces-verbaal zal worden opgemaakt.

*Paramaribo, den 30 September 1839.*

De Procureur Generaal voornoemd,

PH. DE KANTER.

## ADVERTENTIEN.

(37046) De Exploiteur bij het Gerechtshof in *Suriname*, zal op Vrijdag den 4den October e. k., des voormiddags om *negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden van den Hove, publiek bij Executie verkoopen:

De *helfte* in het *HUIS en ERF*, gelegen aan de *Heerenstraat*, Ka. A. No. 38, aankomende A. F. WHITE, als mede erfgenaam in den Boedel CONSTANTIA van BELLONA van SCHELLING.

*Paramaribo, den 21 September 1839.*

R. COLLENSTEDE,
Exploiteur.

(35533) De ondergeteekenden, te zamen beheerende den Boedel van HERMANUS van BUTTNER, zullen over *vier weken*, door en ten huize van den Vendumeester ALEXANDER SALOMONS, publiekelijk doen verkoopen:

De *ERVEN* en daarop staande STEENEN VOETEN, STEENEN PUT, enz., gelegen aan de *Steenbakkerijstraat*, tegen over het Huis van den Heer MOZES NUNES MONSANTO, welke Erven naar de nieuwe Wijk-verdeeling zijn bekend onder La. C. Nos. 102 en 103 en tot beider wederbebouwing in der tijd is verworven de toestemming van Zijne Excellentie de wijlen den Heer Gouverneur Generaal [illegible] Baron van HEECKEREN.

De condities van verkoop, en al wat daartoe betrekking heeft, zullen veertien dagen vóór den verkoop-dag, ten kantore van genoemden Vendumeester voor een ieder ter *visie* liggen.

*Paramaribo, den 4 October 1839.*

J. TELLES qq.
T. G. SMITH qq.
C. F. NEMELC.

(36971) Op aanstaanden Vrijdag den 4den dezer, des voormiddags ten 9 uren, zal de ondergeteekende door en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER doen verkoopen:

Een *bekwame TIMMERNEGER*, genaamd *VALENTIJN*, jong, gezond en sterk en hebbende altijd op Plantaadje gewerkt.

*Paramaribo, den 1 October 1839.*

C. J. LEIJSNER qq.

(36994) De ondergeteekenden brengen ter kennis van het geëerde Publiek, als dat de *AFFAIRE* op naam van

**DEGENHARD & KRAMER,**

op den 1sten November e. k., *dissolveert*, — verzoeken alle degenen, welke iets van dezelve Firma te vorderen hebben, zoo spoedig mogelijk betaling te ontvangen, en die verschuldigd zijn, hunne Rekeningen aan te zuiveren.

*Paramaribo, den 1 October 1839.*

H. DEGENHARD.
J. G. KRAMER.

(36995) Het voorgenomen vertrek uit deze Kolonie door den eersten ondergeteekenden, *stellig* thans bepaald zijnde, zoo worden alle degenen, die aan hem aan de genaisseerd hebbende Firma van *M. J. COSTER & Co.*, als aan dezelven Firma verschuldigd zijn aangemaand, om vóór het einde dezer maand, het hun verschuldigde aan te zuiveren, — zullende de nalatigen, zonder onderscheid van persoon, daarin door *regtsmiddelen* worden genoodzaakt te worden.

*Paramaribo, den 2 October 1839.*

HEIDEMANS & MONK.

(36996) Aangebragt per het Schip *Mercuriaal*, en te bekomen in het *PAKHUIS* van Kapitein

**C. WESSELS,**

aan de *Waterman[illegible]straat*, naast het PAKHUIS van de Heeren DU BUS & FUCHS:

Beste *nieuwe* ROTTERDAMSCHE, Kom.- en Edammer KAZEN, HAMMEN, gezouten VLEESCH, rook- en pekel SPEK, in kwarts halve en heele tonnen, ROLPENS, WORST en SAUCIJSJES, groote WORST, groene ERWTEN, groote BROODSUIKERS, Patent-, Raap- en Lijn OLIE, WITLOOD, JENEVER, Tenerife, [illegible] WATER, lange en korte [illegible] VISCHHUISGARENS, blauwe TABAK, TWIJN-ZADEN, Pasche KUBEBEN, KOPER- en AARDEWERK, PIK en TEER, BREEUWERK, *KANARIE-VOGELS*, STEENEN, KALK en CEMENT, &c., &c.

(36997) De ondergeteekenden verlangen TE KOOP: *Vijf en Twintig Duizend* gallons *MALASSIE* à Nijf Stuivers per gallon, tegen *Kontante betaling*, om in de maand October te ontvangen.

*Paramaribo, den 30 September 1839.*

GEBROEDERS REELFS.

(36993) A. SALOMONS, zal *HEDEN MORGEN* om *negen* uren, op Vendu verkoopen:

PROVISIEN, STUKGOEDEREN; — een extra MUIL-EZEL; alsmede de *NALATENSCHAP* van wijlen Mejuffrouw JOHANNA van POHL, bestaande in eenige MEUBELEN, GOUD- en ZILVERWERK, *enz.*, *enz.*

(34575) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal *MORGEN* om *negen* uren verkoopen:

PROVISIEN, STUKGOEDEREN, — WANE- en KOPIE PLANKEN, SCHEEPS-KNIEN, een elegante geheel *nieuwe TILBURRY-CHAIS*, aankomende den Boedel wijlen den Heer L. J. FUCHS en den Slaaf DANIEL, bekwame *Delver*; aankomende den Heer E. J. STUGER.

(36970) JACQs. JOHs. SANCO vertrekt,

## De gevolgen van het misbruik van *Sterken Drank:*

In de nieuwe bewerking tot een volksboek van hetgeen Professor van GEUNS, in het werk: *Staatkundige handhaving van der ingezetenen gezondheid*, gezegd heeft, betreffende de *sterke dranken*, door den heer O. OVERDIJKINK, welk volksboek bij den Boekhandelaar OOMKENS, het licht zal zien, zal mep het navolgende verschrikkelijke verhaal vinden der *treurige gevolgen van het misbruik van sterken drank:*

Eene andere ziekte, niet minder treurig, ook vaak aan *sterken drank* verbonden en alleen uit denzelven voorkomende, is het *Delirium tremens.* Het lust mij, daarvan een enkel voorbeeld aan te halen, hetwelk nog onlangs in mijne nabijheid heeft plaats gevonden.

Een krachtig man, omstreeks veertig jaren oud, geheel overgegeven aan het misbruik van *sterken drank*, onderging binnen den tijd van twee jaren drie aanvallen van het *delirium tremens.*

Onder de gewone voorafgaande verschijnsels van dezen waanzin, vertoonde zich allengskens een enkel vriendelijk hondje welk dier den ongelukkige in zijne gezonde dagen steeds aangenaam was; en zijne verwondering dus wel gunde maakte, maar hem geene vrees aanjoeg. Dit diertje werd gevolgd door een meer aantal honden, waarvan er onderscheidene minder aangenaam uitzagen; een enkele kat, rat, muis of een vogel mengde zich tusschenbeiden onder dezelve, en vermeerderde het bange gevoel des *jeneverkranken.* Op zijnen gewonen tijd ter rust gaande, volgde hem dit heer en groeide meer en meer aan, ook werden zij ongehoorzaam aan zijne bevelen, en dus ook zeer lastig. Zij beklommen zelfs zijn bed, zoodat hij angstig om hulp riep, hetwelk voor een oogenblik van goed gevolg was en eenig respect aan de ongenoodigde gasten inboezemde. Doch ook dit hanpmiddel was spoedig uitgeput. Zij werden ook aan de huisgenooten ongehoorzaam; daarbij kwamen er steeds grooter en kwaadaardiger honden tusschen in, welke den lijder grimmig aanzagen, dreigden, zich op zijne borst zetteden, en gedurig op het punt waren, om hem eenen doodelijken beet aan den hals toe te brengen. Onder deze hoogst angstige verschijnsels, bleef de ongelukkige eenigedagen en nachten, tot dat hij eindelijk uit slaap viel, na vijf dagen onafgebroken door deze verschijnselen geplaagd geweest te zijn, en wederom herstelde.

De tweede aanval was, in zijne beginsels, gelijk aan de eerste; echter werd het heer van dieren, te varen aanwezig, thans vermeerderd door een groot aantal menschen, gedeeltelijk bekenden, gedeeltelijk onbekenden, gedeeltelijk toen nog levenden, gedeeltelijk reeds voor jaren gestorven. Dit gezelschap was in den beginne nog al beleefd, doch toen het den patiënt begon te vervelen, en hij onder luide klagten zijne huisgenooten te hulp riep, werden die gedaanten al verschrikkelijker en steeds onbeleefder en lompers sommige hem zelfs plagende en tarrende, begonnen het hem benaauwd te maken. Onder anderen, zat er een jong mensch in het venster met eene flesch in de eene- en een glaasje in de andere hand, die den lijder telkens een glas met het helderste vocht, dat inmiddels in eenen beker pareide, aanbood, waar de lijder dus ook wel naar haakte, maar zoodra trok hij het telkens terug, of wierp hem het volle glas in het gezicht. De nachten waren verschrikkelijk. In het eerst werd hij van alle zijden bestormd en bedreigd met onderscheiden moordtuig, dat hem soms door een dreigend verschijnsel, een roover of moordenaar, op den keel gezet werd. De menschen veranderden echter allengskens in gedrogten, en hadden ten laatste allen doodshoofden; vreeselijke toestand voor den lijder! Eindelijk komt, na een oogenblik rust, de duivel zelf aan zijne sponde en ruikt hem bij de haren uit bezetten. — Nu volgden er stuiptrekkingen, daarna een slaap en de herstelling.

De derde aanval begon onder nog heviger benaauwdheden, en bragt al aanstonds een heer van verschrikkingen mede. Honden van vreeselijke groote en kwaadaardigheid, katten, muizen, ratten, allerlei vogels, vooral uilen, begonnen hem te plagen; daaronder mengden zich menschen met allerlei vreemde gezigten; zelfs zag hij geheele volksoploopen, die zijn huis omringden, zijne overgave eischten, zijn leven vorderden, en zijn huis in brand staken, onder uitbundig vreugdegejuich. Paarden, rijtuigen van allerlei soort, reden door de lucht, en schenen hem te overrijden, of aan zulke gevaarten vastgehecht, werd hij voortgesleept, en dan werd de ongelukkige mensch door vreeselijke moordtooneelen omringd.

Bij dit alles was hij zelf een prooi van allerlei ongedierte; padden, hagedissen, slangen en allerlei gedrogten knaagden aan zijn ligchaam, kropen in neus en mond, die daarenboven nog opgevuld was met haar, die hij met handenvol meende er uit te halen. De zieke leed onbeschrijnelijk. Eindelijk verschijnt de *levende duivel* zelf, deze rukt hem weg en werpt zich met hem in eenen afgrond, gevuld met de vreeselijkste gedrogten en booze geesten. Een kritische slaap maakte ook nu een einde aan zijne ellende, mogelijk de grootste, die een *jeneverzieke* ooit geleden heeft. En toch eindigde hij niet met drinken, nog leeft hij, maar niet elken dag gaat hij een nog vreeselijker aanval te gemoet.

Dikwijls spreekt hij over zijnen vorigen toestand, en zegt dan: „Ik moet gelooven, dat het enkel verbeelding geweest is, maar nog gaat mij eene siddering over het lijf, als ik denk aan al hetgeen ik zag, gevoelde en ondervond, emmmer wijkt het uit mijne gedachten!" Men hoort hem dikwijls zelven deze beschrijving van zijnen vorigen toestand doen, en dezelve is, zoo als die hierboven staat, door zijnen arts uit zijnen mond opgeteekend.

---

„*De Heeren* Wijndrinkers *hebben goed praten, wij kunnen geenen wijn betalen,*" is het gewone spreekwoord der dagelijksche *Jeneverdrinkers.* Spaart slechts de stuivers en dubbeltjes op, die gij aan *slokjes* en *borreltjes* uitgeeft, met welke gij van den morgen tot den avond uwe arme maag bezwaart, en gij zult niet geen alles behoeven in te zetten, om U op zijnen tijd met een glas wijn of een goed glas bier te verkwikken en te laven.

---

## Mengelingen.

### Knigge en Kotsebue.

Kotsebue, de beroemde schrijver van *Menschenhaat en Berouw*, en de vrijheer van Knigge, woonden beide eenen tijd lang in dezelfde stad. Knigge bezat eenen zeer schoonen witten poedel, dien Kotsebue wenschte te hebben, en dien hij eindelijk voor zijn Friederichen verkocht. Hij nam den hond mede naar huis, en zeide, den volgenden dag het geld te zullen zenden. Knigge wachtte er eenige dagen op, en werd hem dringender met zijn manen. Nadat er eenige weken verloopen waren, zond Knigge den hond terug, met bijvoeging, dat dezelve hem niet beviel, dat hij eene grootere verwachting van zijne kunststukken gehad had, en dergelijke ijdele uitvlugten meer. Kotsebue nam den hond terug; doch wie schets zijne verbazing, toen hij het weldoorvoede, goed in het vleesch zittende dier, klaarblijkelijk uit gebrek aan voedsel in zeven dagen uitgemergeld en windhond veranderd zag. — Knigge wist, dat Kotsebue alle avonden door eene zekere straat naar een koffijhuis ging, om daar zijn avondeten te gebruiken. In deze straat woonde een bakker van Knigge en pel in eene bovenkamer. Hij liet daarop door eene behaarde hand eenen geheel mageren, uitgehongerden poedel maken, oliede het papier, zette het voor eene ruit van het venster, met een licht daarachter, en voorzien van het opschrift: *Hondenhaat en Berouw.* Reeds op den tweeden dag bevond zich Kotsebue met vier Friederichsdor en het bekende verzoek, om hem toch den lieven fraaijen hond, aan welken hij reeds zoo zeer gewend was, dat hij er onmogelijk buiten kon, nog eens te verkoopen. Knigge zond hem den hond, en het afbeeldsel verdween van het venster.

---

Rudolf, Graaf van Sulz, die de Katholijke Godsdienst beleed, huwde in de jare 1605 met Agatha, Gravin van Hanau, die Protestantsch was. In de huwelijks acte deed hij het volgende plaatsen: „Ik Rudolf, Graaf van Sulz, zweer bij mijne graafelijke eer, of de duivel moge mij halen, dat ik mijne aanstaande gemalin in haar geloof niet zal hinderlijk zijn, noch in het minst zal pogen er haar van af te brengen. Ik heb twee exemplaren van den Bijbel; heeft zij daar niet genoeg aan, zoo wil ik er nog twee bij kopen, dat zij maar vlijtig daarin leze. Daarenboven neem ik haar ligchaam en niet hare ziel voor mijne rekening. Ik blijf bij de Godsdienst, waarin ik van der jeugd af aan ben opgevoed; ik weet, dat ik op den regten weg ben."

---

## Scheepstijdingen.

### BINNENGEKOMEN.

Den 29sten September, het Schip Maria, Kapt. S. J. Rotgans, van Amsterdam, hebbende 74 dagen reis.

Idem, de Noord Amerik. Brik Austin, Kapt. C. Burgess Jr., van Boston, hebbende 37 dagen reis.

Idem, de Engelsche Sloep Friends, Kapt. F. Warner, van Demerary, hebbende 6 dagen reis.

Den 30sten, het Schip Mercurius, Kapt. C. Wessels, van Amsterdam, hebbende 58 dagen reis; Passagier: de Heer T. B. Parry.

### UITGEKLAARD.

Den 1sten dezer, het Schip Kooplandel, Kapt. C. E. Hoeksma, naar Amsterdam; lading: 280 vaten Suiker, 45 balen heele Koffij, 6 ditto schoone Katoen en 711 ponden Indigo.

---

## Schepen in Lading.

### Naar Amsterdam.

Het gekoperd Tweedeks Driemast Galjootschip Westindien, Kapt. J. J. Boon. — Adres bij Gebr. Reijne. — Sluit 5 October.

Het gekoperd Brikschip Anna en Susanna, Kapt. J. D. Bos. — Adres bij J. G. Fonseca Fz. — Sluit 5 October.

Het nieuw gekoperd Tweedeks Pregatschip Maria Elisabeth, Kapt. H. K. Reijl. — Adres bij Gebroeders Reijne.

Het Nederlandsch Tweedeks gekoperd Barkschip Suriname, Kapt. R. van der Meij. — Adres bij J. L. Gellée. — Sluit 10 October.

Het gesinkt Koffschip Maria, Kapt. S. J. Rotgans. — Adres bij C. J. Leijsner.

Het gekoperd Tweedeks Pregatschip de Jonge Lodewijk Antonie, Kapt. R. Tjebbes. — Adres bij C. J. Leijsner.

Het Galjootschip Concordia, Kapt. J. H. Wiss. — Adres bij Leijsner & Scheffer. — Sluit 15 October.

Het gezinkt Schoonert Koffschip de Zeeuwsche [illegible] K. J. Hantsoot. — Adres bij Van Wees en de [illegible]

---

*Gedrukt bij de Erven J. BRINK.*